

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich
RPO-561484-VII-701/07

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 18/05/2009r.

Pan
Andrzej Czuma
Minister Sprawiedliwości
Prokurator Generalny

Szanowny Panie Ministrze

W ostatnim czasie coraz więcej spraw rozpatrywanych przez Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu dotyczy złych warunków bytowych oraz niezapewnienia odpowiedniej opieki zdrowotnej osobom pozbawionym wolności, osadzonym w polskich jednostkach penitencjarnych.

W dniu 9 grudnia 2008 r., wyrokiem w sprawie *Dzieciak przeciwko Polsce* (skarga nr 77766/01), Trybunał uznał, że Polska naruszyła prawo do życia (art. 2 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności), poprzez niezapewnienie w odpowiednim czasie właściwej i adekwatnej pomocy medycznej, w wyniku czego osadzony zmarł.

Trybunał podkreślił, iż art. 2 ust. 1 Konwencji zobowiązuje państwo nie tylko do powstrzymania się przed rozmyślnym i sprzecznym z prawem pozbawieniem życia, ale także do podejmowania odpowiednich kroków w celu jego ochrony. Wskazał także, iż osoby pozbawione wolności są bardziej narażone na naruszanie ich praw, tym samym w stosunku do nich władze państwowe zobowiązane są sprawować ochronę w sposób szczególny.

Z kolei, w sprawie *Musiał przeciwko Polsce* (skarga nr 28300/06), w dniu 20 stycznia 2009 r. Europejski Trybunał Praw Człowieka uznał, iż władze Rzeczypospolitej Polskiej dopuściły się naruszenia zakazu tortur i niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania (art. 3 Konwencji) oraz prawa do poszanowania życia

prywatnego (art. 8 Konwencji), poprzez niezapewnienie skarżącemu odpowiedniej opieki medycznej, w szczególności psychiatrycznej, i odpowiednich warunków bytowych, w których przebywał przez okres tymczasowego aresztowania.

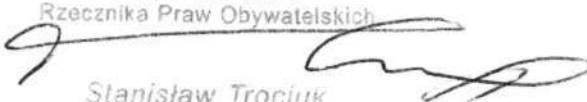
Trybunał przypomniał, że art. 3 Konwencji nakłada na państwo obowiązek zapewnienia osobom pozbawionym wolności godnych warunków wykonywania orzeczonej kary oraz zagwarantowania stosownego zabezpieczenia ich zdrowia.

Ponadto, w wyroku tym Trybunał zaakcentował brak zaangażowania władz Rzeczypospolitej Polskiej w poprawę warunków panujących w miejscach detencji. Podkreślono również, że Polska nie realizuje Zalecenia Komitetu Ministrów nr R (98) 7, dotyczącego organizacji opieki zdrowotnej w jednostkach penitencjarnych oraz Zalecenia Komitetu Ministrów w sprawie Europejskich Reguł Więziennych, w zakresie osadzania osób pozbawionych wolności, cierpiących na poważne zakłócenia umysłowe, w szpitalu gwarantującym właściwą opiekę medyczną.

Powyższe problemy znajdują odzwierciedlenie w trakcie wizytacji jednostek penitencjarnych przeprowadzanych przez przedstawicieli Rzecznika Praw Obywatelskich, działających w ramach Krajowego Mechanizmu Prewencji. Świadczą też o coraz większych trudnościach w wypełnianiu przez Służbę Więzienną ustawowego zadania, jakim jest zapewnienie osobom pozbawionym wolności właściwej opieki zdrowotnej. Stanowisko w tej sprawie Rzecznik Praw Obywatelskich wyraził już wcześniej w skierowanym do Prezesa Rady Ministrów wystąpieniu z dnia 24 kwietnia 2008 r.

W związku ze stwierdzeniem przez organ międzynarodowy rażących nieprawidłowości, które odnoszą się głównie do niezapewnienia osobom pozbawionym wolności odpowiedniej opieki zdrowotnej, zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w przedstawionej sprawie oraz o udzielenie informacji na temat podjętych działań na rzecz implementacji wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich